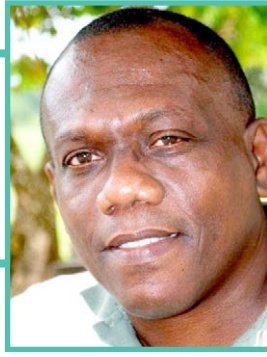

In deze rubriek gaat onderwijspecialist Winston de Randamie in op actuele zaken aangaande het Surinaams onderwijs en het schoolgaande kind. Daarbij levert hij niet alleen kritiek maar draagt ook oplossingen aan.

Schoolrendement nul

Dat het resultaat dit schooljaar niet geweldig zou zijn, had een groot deel van de samenleving enigszins verwacht. Maar wat als donderslag bij heldere hemel aankwam, zijn de resultaten van niet één, maar zes vojscholen waarbij het rendement van nul geslaagden en in sommige gevallen nul voor het herexamen neergezet is. Dit geeft voor de zoveelste keer aan dat we iets structureel fout doen binnen het onderwijs. Als Tiffany voor de tweede keer in de tweede klas van de mulo blijft zitten, besluiten de ouders uit wanhoop hun dochter bij het lager beroepsonderwijs (lbo) in te schrijven. Na een evaluatie wordt Tiffany in de tweede klas ingeschreven en ze gaat zonder al teveel inspanning over van de tweede naar de derde klas en komt vervolgens in 4B terecht. Aan het einde van het vierde leerjaar voltrekt zich het dramatische en alarmerende gebeuren. Op de school van Tiffany halen nul leerlingen dit jaar de eindstreep. Dit schooljaar is het trouwens de eerste keer dat lbo (nieuwe stijl)-vierdejaarsleerlingen aan het examen hebben deelgenomen. Met de handen in het haar vragen Tiffany's ouders zich af hoe dit mogelijk is.

Eindelijk is de leiding van het ministerie van Onderwijs Wetenschap en Cultuur tot het besef gekomen dat het binnen ons onderwijs niet langer zo door kan gaan. Bij monde van de topman van het ministerie zijn een diepgaand onderzoek naar een evaluatie van de slechte schoolresultaten van de afgelopen jaren aangekondigd. Deze aankondiging is niet bij iedereen in goede aarde gevallen. Claudia is een moeder van drie kinderen die allen in het basisonderwijs zitten. Ze vindt dat wij al jaren met een slechte aanpak binnen het onderwijs geconfronteerd worden. "Elk jaar worden tegen deze tijd van het schooljaar vernieuwings beloften. Er zijn eerder ook al beloften van diepgaand onderzoek en evaluaties gedaan, maar zonder enig resultaat", zegt ze. Het verwijt dat alleen de afgelopen onderwijsstakkingen de boosdoener van deze slechte resultaten zijn, blijkt ongegrond te zijn. Rapportages wijzen uit dat op scholen waar onderwijsgeevenden nau-

welijks of helemaal niet hebben gestaakt, de resultaten slechter zijn dan op scholen waar er wel gestaakt is.

Mogelijke oorzaken

Over het algemeen heeft het falen vele nadelen voor gezinnen, aangezien onderwijs belangrijk is en als een voorwaarde voor een beter leven

heeft verschillende oorzaken en kan onder andere educatief, sociaal, cultureel en psychologisch van aard zijn. Lage repetitieresultaten kunnen echter worden gedefinieerd als: de zwakte van sommige leerlingen in een bepaald vak als gevolg van een aantal redenen. Deze zwakte kan betrekking hebben op de student zelf, het gezin en de sociale en leeromgeving.

ongezonde relatie tussen leerkrachten en leerlingen die kan leiden tot het ontwikkelen van een negatieve schoolattitude bij leerlingen.

Weg naar succes

Het is goed om te benadrukken dat wie niet naar succes in zijn leven streeft, geen ambities heeft, dus het is ambitie die de motor van succes aandrijft. Echter, er moet erop worden gewezen dat succes hardwerken, opoffering en geduld vereist. Daarom moeten de leerlingen hard werken en hun best doen om succes op school en in het leven te behalen. Er is een bekend gezegde dat het voorgaande samenvat: 'Wat je zaait, dat zal je oogsten'. Onderwijsgeevenden en ouders moeten leerlingen ondersteunen door te geloven in hun potenties om hun doelen te behalen. Niemand kan succesvol zijn zonder te leren uit zijn fouten. Succesvolle mensen zijn niet bang om fouten te maken, omdat fouten hen kansen en ervaringen bieden.

De samenleving verwacht dat het aangekondigde onderzoek met daadwerkelijke oplossingsmodellen komt om het probleem van de lage leerprestaties aan te pakken, waaronder het presenteren van de oorzaken van het onder de maat presteren van leerlingen en het ontwikkelen van duidelijke beleidsplannen om succes te behalen en de potentie van de leerling niet te onderschatten. Onderzoek heeft uitgewezen dat inspanningen in de fysieke en mentale gezondheid van leerlingen tot verhoogde concentratie leidt tijdens het leren. Het creëren van een ontspannende en veilige schoolomgeving kan tevens leiden tot een verhoogde motivatie van leerlingen.

Het probleem van 'lage leerprestatie' is een van de grote problemen die het werk van scholen in ons land belemmert en het komt vaak voor dat zij hun doelen en missie niet op een efficiënte wijze tot uiting brengen. Iedereen die in het onderwijsveld werkt, moet toegeven dat het fenomeen van 'lage leerprestatie' bestaat en dat een groep van leerlingen niet in staat is om met de rest van de klas mee te gaan. Dit kan soms leiden tot verstoring van de les in de klas en op school.-

Illustratie / Edward Wong Loi Sing

wordt gezien. Het probleem van de lage leerprestatie is een grote uitdaging die negatieve en gevaarlijke gevolgen voor het gezin en de samenleving kan hebben. In gezinnen die onder dit probleem gebukt gaan, heerst er een situatie van instabiliteit en er zijn gevallen bekend van geweld en van huis weglopen van kinderen. Zo zijn er nog tal van andere gevallen die vaak het gezin vernietigen en die een negatieve weerspiegeling van de samenleving als geheel hebben. Het behalen van lage leerprestaties is een van de meest uitdagende problemen voor leerlingen en onderwijsgeevenden. Dit probleem

Dit kan uiteindelijk leiden tot herhaaldelijk blijven zitten. Het begrip 'lage leerprestaties' kan gedefinieerd worden als een rem op een poging tot succes en de angst om fouten te maken. Een leerling neemt goede of slechte leerprestaties mee naar het volgende leerjaar. Het is cruciaal dat er een onderzoek komt naar de jarenlange slechte resultaten binnen ons onderwijs. Het onderzoek zal moeten uitmaken wat de daadwerkelijke factoren zijn die de lage leerprestatie van leerlingen veroorzaken. Licht het bij het afwisselend gebruiken van oude en moderne onderwijsmethoden? Of bestaat er een

Vervolg: Op zoek naar de kracht van de jaguar

"De natuur was daarbij hun grootste vijand. En de jaguar zegt iets over de kracht van de 'verliezers', de helden van de Surinaamse geschiedenis. De jaguar is een mooie paraplu waar ik alles onder kan brengen. Dat is de kracht die mijn overgrootvader had."

"Ik heb nooit letterlijk uitgevonden wie mijn overgrootvader was maar wel wat zijn krachten geweest zouden kunnen zijn." Lachend: "En ook hoe ik die zou kunnen beërven." De Jong heeft veel gesproken met wintimannen en -vrouwen en met mensen die jaguar-sjamanen hebben gekend. "Je hebt dat woord 'slaf' of 'tot slaaf gemaakte'. Beide begrippen zeggen niets over de kracht van de mensen die de slavernij hebben doorstaan. De Kom noemt 'slaven' steeds 'onze vaders'. En op een gegeven moment bedacht ik me dat waar ik het woord 'slaf' gebruik, het zou kunnen vervangen door 'jaguar'. Onze voorouders waren jaguars, ze waren helden die hebben gevochten om ons het leven door te geven. Het feit dat wij bestaan is het grootste bewijs van hun krachten."

Waargebeurd sprookje

De Jong heeft niet door alleen door in de archieven te duiken dingen uitgevonden, maar ook door rituelen en het bijhouden van een dromendagboek op aanraden van een wintipriesteres.

"Wil je iets vertellen over de kracht van de mensen die de slavernij hebben meegemaakt, dan moet je dit verhaal ook vertellen op een manier die te maken heeft met hoe zij de wereld zagen. Bijvoorbeeld dromen zijn daarin heel belangrijk. Door je dromen begrijp je dingen en wat de beste weg is voor jou. Dus dromen komen ook voor in het boek. Het wordt eigenlijk een mooi waargebeurd sprookje. Uiteindelijk wordt het een soort brief aan mijn voorouders, onder wie de jaguarpriester. Al pratende tegen hen vertel ik alles wat er is gebeurd en wat ik heb uitgevonden. Zo probeer ik een antwoord te vinden."

Hij schreef al vijf boeken. Zijn tweede boek gaat over Afrika en heet 'Stinknegers'. De Jong ging naar Afrika met het idee dat het een soort hulpeloos continent is. Dat het geen eigen cultuur heeft en alleen kan overleven door ontwikkelingshulp. Tijdens de reis door Mali, Burkina Faso, Niger en Senegal ontdekte hij dat dat 'onzin' is; dat er van alles is wat Europa zou kunnen leren van Afrika'.

"De waarheid is altijd anders dan je wordt verteld als je gaat kijken met je eigen ogen. Dat was een belangrijke les. Ik wist dat mijn boek zou

komen te staan tussen boeken over Afrika met primitieve mensen op de voorkant of kinderen met hongerbuikjes. Als je dat laagje daarover wegkrabt, krijg je wat mijn boek zegt: 'stinknegers', namelijk mensen die onze hulp nodig hebben om te overleven. De titel was bedoeld als een soort middelvinger. Niet naar Afrikanen maar naar de beelden waartussen mijn boek zou komen te staan en de ontwikkelingsorganisaties. Al lezende begrijp je de titel, maar voor veel zwarte mensen was ik dan toch niet zwart genoeg om dit te mogen zeggen. Ik geloof niet dat ik het boek nu nog zo zou noemen. Maar ja, toen was ik negentien en niet zo geduldig en subtiel." Het boek is veel verkocht en kreeg een journalistenprijs met betrekking tot ontwikkelingsamenwerking.

Zijn vijfde boek - 'De grootsheid van het al' - schreef hij naar aanleiding van de dood van zijn hond Puck, die zeventien jaar oud was geworden en gestorven is in zijn handen. Tijdens de begrafenispeech beloofde hij Puck te gaan reizen uit zijn naam. Een paar maanden later zat hij in de trein, viel in slaap en hoorde een soort zinnetje in zijn hoofd: 'Jij moet deze zomer naar Marseille lopen.' Zijn moeder woont in deze Franse stad, twaalfhonderd kilometer van Rotterdam. "Een week later heb ik deur achter me dichtgetrokken en ben ik gaan lopen naar Marseille. Dat is het mooiste boek dat ik heb geschreven. Ik krijg daar nog steeds mailtjes over van mensen die zeggen dat het hun blik op de wereld heeft veranderd. Zo was er een jongen die daarom naar Barcelona is gaan lopen en een jaar erover heeft gedaan. Dat heeft dat boek veroorzaakt."

Menselijkheid

"Ik hoop dat dit zesde boek net zo wordt. Dat het je moediger maakt, dat je daarna anders kijkt naar de wereld die je aantreft op de stoep. Ik heb begrepen door de jaren heen dat hoe meer ik via mijn menselijkheid spreek, hoe meer mensen erdoor getroffen worden. Dan heeft het niet zoveel te maken met in welk land ze geboren zijn, welke huidskleur ze hebben of op wat voor soort mensen ze vallen. Het gaat dan wel over de geschiedenis van Suriname maar die geschiedenis is ook symbool voor dingen die veel groter zijn dan haar zelf."

'Wij slaven van Suriname' is een van de mooiste boeken die De Jong heeft gelezen. "De Koms boek is een aanval op het systeem en op het wereldbeeld

van de Nederlanders, heel overtuigend. Hij vertelt welke verschrikkingen dat systeem heeft veroorzaakt en laat zien dat er altijd mensen zijn geweest die daartegen verzet hebben gepleegd. Maar hij zegt niet wat dan de tegenhanger was. Wat was dan het wereldbeeld van de mensen die onderdrukt werden en slachtoffer waren van dat systeem? Dat is een van de antwoorden waarvan ik denk dat ik die heb gevonden. En ik denk dat de hele wereld daar iets aan heeft, juist nu. Daarom houd ik van Suriname, van het land van mijn vader, door de Surinaamse helden die mij iets zeiden over de kracht van een jaguar, de kracht van de onderdrukten. Mensen zoals De Kom die hun stem gebruikten, die verzet hebben gepleegd en trouw zijn gebleven aan hun menselijkheid.".-

Boeken van Raoul de Jong

2005: Het leven is verschrikkelijk, Augustus. 2006: Stinknegers, Rothschild & Bach / Spunk. 2006: It's Amaazing, Rothschild & Bach / Spunk. 2008: Miracolo, Prometheus. 2013: De grootsheid van het al, De Bezige Bij.